

Valjakkohiihto on hauska ja monipuolinen harrastus, joka soveltuu kaikenlaisille hiihtäjille ja koirille. Ennen pitkille hiihtolenkeille kiirehtimistä koiran kanssa kannattaa tehdä erillisiä vetoharjoituksia, jotka opettavat koiran vetämään suorituksen lopussa olevan palkan luo.

Ylläsjärvellä tutustuttiin valjakkohiihdon salaisuuksiin

Ylläsjärvi kylpee maaliskuisen iltapäivän auringonvalossa. Järven jäällä käy iloinen kuhina, kun hiihtovarustein ja vetovaljain varustautuneet koirakot treenaavat lyhyitä vetopätkiä innostuneiden huudahdusten ja haukahdusten säestämänä. Eläinten katseista paistaa käsin kosketeltava innostus niiden juostessa kieli poskella lepattaen kohti ladun päässä häämöttävää palkkiota.

– Upeasti tehty, mahtavaa! **Tanja Nuottila** kiittelee koiraansa suorituksen päätteeksi. Niin hiihtäjän kuin koirankin olemus huokuu innostusta ja yhdessä tekemisen iloa

Ounasjokilaakson kennelkerhon ja Tunturi Flown yhteistyössä järjestämä sunnuntainen valjakkohiihtopäivä piti sisällään niin vapaan hiihtotyylin tekniikkaharjoituksia, suksien voitelukoulutusta kuin vetoharjoituksiakin. Hiihtolatujen kunnossapidosta vastaava Tunturi-Lapin Reitit ajoi järvelle poikkeuksellisesti erikoisleveän, kolme latua kattavan hiihtoalueen koirahiihtäjiä silmällä pitäen.

Tapahtumaan osallistui kymmenen lajista kiinnostunutta koirakkoa niin Ylläkseltä kuin lähialueiltakin.

Yksi valjakkohiihtopäivän osallistujapareista on ylläsjärveläinen **Leena Palovaara-Pelttari** ja 2-vuotias gordoninsetteri Justus. Noin vuoden ajan lajia harrastanut koirakko osallistui nyt ensimmäistä kertaa ohjattuun valjakkohiihtoharjoitukseen.

– Päivä on ollut todella antoisa

ja monipuolinen. On kertakaikkisen upeaa, että tällainen tapahtuma on järjestetty, hän kiittelee.

Valjakkohiihto on Palovaara-Pelttarin mukaan vaatimattomasti "yksi maailman parhaista lajeista". Tällä hetkellä hän käy hiihtämässä 2-vuotiaan gordoninsetterinsä kanssa kaksi kertaa viikossa. Koiran varttuessa harjoitusmäärät tulevat kuitenkin mitä todennäköisimmin kasvamaan.

 Joskus voisi olla hauskaa osallistua myös harrastekisoihin, ihan vain kokeilumielessä, hän pohtii.

Valjakkohiihto sopii kaikenlaisille koirille

Valjakkohiihto on hauska ja monipuolinen tapa nauttia luonnosta ja yhdessäolosta. Kyseessä on erinomainen kuntoa kohottava harrastus, joka soveltuu kaikenlaisille koirakoille koiran kokoon tai rotuun katsomatta.

– Harrastusvaiheessa koiran koolla tai muilla ominaisuuksilla ei ole juurikaan merkitystä. Rotukohtaiset erot nousevat esiin vasta siinä vaiheessa, kun tähtäimessä alkaa siintää kisaaminen. Tällöin koiran on hyvä olla jalostettu nimenomaan vetokoiraksi, valjakkohiihtopäivän kouluttaja **Tuomas Notko** kertoo.

Lajin aloittaminen on helppoa, sillä hiihtovälineiden lisäksi vetoharjoituksiin riittävät alkuvaiheessa hyvin istuvat vetovaljaat, joustava, noin 2,5 metrin mittainen vetoliina sekä kunnollinen vetovyö. Tämän

lisäksi hiihtäjällä on hyvä olla hallussaan vapaan hiihtotyylin perusteet, jotta hiihtämisestä tulee nautittava kokemus molemmille osapuolille.

Notko kertoo, että kevyiden vetoharjoitusten tekeminen on mahdollista jo puolivuotiaan koiran kanssa. Harjoitusmääriä kannattaa lisätä kuitenkin vasta, kun koira on kasvanut täyteen kokoonsa noin reilun vuoden ikäisenä.

– On myös tärkeää huolehtia, että koiralla on riittävä pohjakunto lajin harrastamiseen eikä se saa olla missään nimessä ylipainoinen. Myös peruskäskyjen on hyvä olla hallinnassa, hän muistuttaa.

Hötkyily ei kannata

Valjakkohiihtoharrastuksen alkumetreillä maltti on valttia. Ennen ladulle suin päin säntäämistä koiran kanssa kannattaa tehdä erillisiä, lyhyitä vetoharjoituksia. Harjoitusten tarkoituksena on opettaa koira vetämään suorituksen lopussa häämöttävän palkan luo.

Ensimmäisten vetoharjoitusten tulee olla lyhyitä, maksimissaan 10 metrin mittaisia vetoja, jolloin palkkio on koiran näköpiirissä koko ajan. Pikkuhiljaa vetomatkaa voidaan pidentää ja palkkio sijoittaa koiran näkökentän ulkopuolelle, esimerkiksi mäen päälle tai mutkan taakse.

 Palkkiona voi toimia ihmisen lisäksi lelu tai herkku. Suosittelen yleensä käyttämään näitä kaikkia, jotta koiran motivaatio pysyy varmuudella yllä koko suorituksen ajan eikä sen huomio ajaudu niin helposti muiden häiriötekijöiden perään, Notko kertoo.

Hänen mukaansa suurin osa valjakkohiihtoon liittyvistä haasteista liittyy nimenomaan koiran motivoimiseen. Saattaa olla, että koira vetää innoissaan ainoastaan tietyissä tilanteissa, kuten nähdessään vastaantulevan koiran tai haistaessaan kiinnostavan hajun. Vetäminen lakkaa kuitenkin heti, kun koiralle kiinnostava kohde on saavutettu ja sen mielenkiinto tyydytetty.

– Huolellisesti rakennetulla pohjalla voidaan ehkäistä paljon haasteita myöhemmässä vaiheessa. Vaikka koirakon ei olisi tarkoitus tähdätä kisoihin, on sujuvasta menosta paljon iloa ja hyötyä myös jokaiselle koiran kanssa hiihtävälle harrastajalle, Notko painottaa.

Omatoimisen harjoittelun lisäksi lajista kiinnostunut koirakko voi hakeutua mukaan valjakkourheiluseurojen tai muiden koiravaljakkoharrastajien toimintaan. Ylläksen lähistöllä toimii kaksi Suomen Valjakkourheilijoiden liitto ry:hyn kuuluvaa seuraa: Kolarissa toimiva Tunturi-Lapin Valjakkourheilijat sekä kittiläläinen Ounasjokilaakson Kennelkerho ry.





Valjakkohiihtopäivän kouluttajana toiminut Tuomas Notko kisaa itse lajissa kahden koiransa kanssa. Kuvassa oleva Jehu on nimenomaan valjakkohiihtoon jalostettu lintukoiraristeytys, josta löytyy muun muassa saksanseisojaa, alaskanhuskya ja englanninvinttikoiraa.